

מאי שנא מהרי הוא הקדש –

Why is this different from stating; ‘this is [הקדש] (sanctified)’.

OVERVIEW

The גמרא states that if one is מבטל a גט by saying חרס הוא הרי it is an effective הקדש; similarly תוספות questions this comparison, for by another expression we find that הקדש and הגט are dissimilar.

תימה דבריש אין בין המודר (נדים דף לד,ב) משמע דכבר זה הקדש מועיל -

This is astounding! For the גמרא in the beginning of המודר implies that the statement, ‘this loaf is הקדש’, that is adequate to make it הקדש. However if one said -

וגט זה חרס ודאי לא אמר כלום -

‘This גט is earthenware’, he certainly said nothing meaningful¹. The גט will not be בטל. We see that we cannot compare הקדש to הגט. By הקדש the statement (כבר זה הקדש is effective and by גט זה חרס (which is similar to הקדש), is ineffective. How therefore can the גמרא derive that חרס הוא הרי is a sufficient ביטול from גט, when we see that there is a difference between הקדש and הגט.

ביטול is an invalid חרס גט זה חרס will now explain how we know that תוספות:

דגרע מגט זה חרס הוא דאמר דלא אמר כלום -

For the statement גט זה חרס is an inferior expression of ביטול than חרס גט זה חרס it is meaningless²; concerning which the גמרא said clearly that if he said חרס הוא; there is no ביטול. It certainly follows that if he said חרס גט (without the word הוא) it is certainly no ביטול (and by הקדש the expression חרס גט זה חרס is effective).

תוספות will now explain how we know that the expression גט זה חרס is inferior to the expression חרס גט זה חרס:

דהא בטל הוא דבריו קיימין וכי אמר גט זה בטל ולא אמר הוא מיבעיא לן ועמד בתיקו: For if he said ‘בטל הוא’ his words are effective and the גט is בטל. However, – when he said ‘this גט is בטל’, and he did not add and say ‘הוא’; i.e. גט זה ‘הוא’ and (גט זה) בטל we had a query in the גמרא concerning this case of בטל הוא

¹ תוספות will shortly prove this.

² תוספות will shortly prove this.

we concluded by saying 'תיקו'; this question remains unresolved. However בטל הוא is adequate. This shows that the addition of the word 'הוא' is a superior expression of ביטול. The original question remains if גט זה חרס הוא is not effective (since גט זה חרס הוא is not effective) and ככר זה הקדש is effective that proves that the rules of הקדש and הגט are different. How can we resolve the question of בטל הוא הרי from הקדש?

SUMMARY

How can we derive that הרי הוא הקדש is an effective ביטול, from הרי הוא חרס which is an effective הקדש? The rules of הקדש and הגט are incomparable. This is evidenced by the fact that גט זה חרס is ineffective as ביטול (since גט זה חרס הוא is ineffective) and ככר זה הקדש is an effective הקדש.

THINKING IT OVER

If the גמרא derives that הרי הוא חרס is a valid ביטול from הקדש; then previously when the גמרא queried, what is the ruling by בטל גט זה, why did not the גמרא derive that it is a valid ביטול from ככר זה הקדש?³

³ See מהרש"א (הארוך).